

Zadanie 1.

Relatywistyczny pocisk o masie $m=0,1$ g wystrzelony z krążownika Imperium uwięził w grubej osłonie kapsuły ratunkowej o masie $M=500$ kg, dryfującej w przestrzeni kosmicznej obok statku rebeliantów. Z jaką prędkością uderzył w kapsułę pocisk, jeśli uzyskała ona prędkość $V=5$ m/s względem statku-matki?

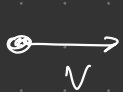

2 prędkość jest już niereleatywistyczna, zatem możemy przybliżyć:

$$\frac{mu}{\sqrt{1-\frac{u^2}{c^2}}} = (m+M)V \Rightarrow \frac{m^2 u^2}{1-\frac{u^2}{c^2}} = (m+M)^2 V^2 \Rightarrow u^2 = \dots$$

Zadanie 2.

Sonda kosmiczna zbliża się do Ziemi z prędkością V . Laser umieszczony na sondzie emituje w kierunku Ziemi krótkie impulsy w odstępach czasu T_0 . Jaki odstęp T_1 pomiędzy impulsami zmierzy stacja na Ziemi?

$$V_0 = \frac{1}{T_0} \quad V = \frac{1}{T}$$

$$\frac{V}{V_0} = \sqrt{\frac{1+\beta}{1-\beta}} \Rightarrow T = T_0 \sqrt{\frac{c-V}{c+V}}$$

Zadanie 3.

Dwie rakiety zbliżają się do stacji kosmicznej z przeciwnych kierunków, każda z prędkością $\frac{3}{4}c$. W jednej z raket znajduje się pręt o długości L_0 . Jaką długość pręta zmierzy obserwator na stacji kosmicznej, a jaką kosmonauta obserwujący pręt z drugiej rakiety?

Na stacji mierny: $L = L_0 \sqrt{1-\beta^2} = L_0 \sqrt{1-\frac{9}{16}} = L_0 \sqrt{\frac{7}{16}}$

Utworzenie prędkości:

$$V_{311} = \frac{V_{312} + V_{211}}{1 + \frac{V_{312} V_{211}}{c^2}} = \frac{2\beta c}{1 + \beta^2} = \frac{3/2 c}{1 + \frac{9}{16}} = \frac{3 \cdot 16}{2 \cdot 25} c = \frac{24}{25} c$$

$$\Rightarrow \text{na (1): } L = L_0 \sqrt{1 - \frac{V_{311}^2}{c^2}} = L_0 \sqrt{1 - \frac{24^2}{25^2}}$$

Zadanie 4.

Jaką prędkość musi mieć elektron, by jego energia kinetyczna była cztery razy większa od jego energii spoczynkowej?

$$T = m_e \gamma c^2 - m_e c^2 > m_e c^2$$

$$\Rightarrow \gamma > 2$$

$$\frac{1}{1 - \beta^2} > 4 \Rightarrow \frac{1}{4} > 1 - \beta^2$$

$$\beta^2 > \frac{3}{4} \Rightarrow \beta > \frac{\sqrt{3}}{2}$$

Zadanie 5

Studenci testowali raketę na wodę, podobną do tej, jaką testowaliśmy na wykładzie.

Napełnili ją wodą i ustawili pionowo na podeście startowym. Kiedy ciśnienie powietrza we wnętrzu rakiety przekroczyło pewną graniczną wartość, pionowo w dół zaczęła tryskać z niej woda. Jaką prędkość minimalną V powinna mieć woda wydobywająca się z rakiety, aby raketa oderwała się od podestu? Przyjmij, że masa całkowita rakiety zmienia się z czasem t zgodnie ze wzorem $m = M - \alpha t$, gdzie M - masa początkowa rakiety, α - stała dodatnia.

Raketa zaczyna lecieć gdy przyspieszenie rakiety $a > g$

$$a(t) = V \log \frac{M}{M - \alpha t} \Rightarrow \frac{da}{dt} = \frac{\alpha V}{M - \alpha t} > g$$

$$V > \left(\frac{M}{\alpha} - t\right) g \Rightarrow V_{min} = \left(\frac{M}{\alpha} - t\right) g \quad (+ \varepsilon) \quad \therefore$$